

**Karolinska
Institutet**

MC.20250331

Bevakning av ny information om etik. Mars 2025

Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Research och sammanställning görs av Marie Chenik.

Ett nyhetsbrev skickas varje vecka till den som önskar prenumerera. Etikbevakningen ska vara till nytta för så många som möjligt. Alla som vill får prenumerera. Anmälan görs till marie.chenik@ki.se

Tidigare nyhetsbrev finns publicerade på webbsidan: [Nyhetsbevakning om etik | Karolinska Institutet](#)

Synpunkter och förslag välkomnas!

Bild. Rachel Grant. Spring in the pot.

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
ki.se

Org. number 202100 2973

Vecka 13

Denna vecka vill jag börja med att tipsa om en artikel i DN: [Mikael Delin: Får man sörja ett barn som lever? - DN.se](#)

Pierre Micheletti. The Conversation. [The threat of indifference to poverty, environmental damage and disease – and what it will take to reinvent international solidarity](#)

Gaza: Doctors and aid workers describe “massacre”. BMJ 2025. <https://doi.org/10.1136/bmj.r557>

Bild: *Golden river*. By Pavel Pokidyshev.

Regeringen. Pressmeddelande. 1. [Fler veckor för verksamhetsförlagd utbildning ska stärka sjuksköterskeutbildningen - Regeringen.se](#)

2. [Regeringen presenterar uppdaterat högkostnadsskydd - Regeringen.se](#) ; läs mer: Läkartidningen. [Regeringen höjer patienternas läkemedelskostnader trots kritik](#) ; Expressen. Tre skäl att betala mer för medicinen. [Dyrare medicin från och med i sommar](#)

3. [Den privata vården kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ska undersökas - Regeringen.se](#) ; läs mer: [»Diagnoser säljs mot betalning« – Forssmed utlovar ADHD-granskning](#) ;
Läs mer: [Var finns den yrkesetiska diskussionen bland psykologer och läkare som säljer diagnoser? skriver Ingemar Engström](#)

4. [Ny kartläggning ska stärka vården för patienter med svårdiagnostiserade tillstånd - Regeringen.se](#) ;

5. [Ökade insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan, skolan och fritidshemmet - Regeringen.se](#)

Sverige ska införa Världshälsoorganisationens, WHO:s, uppdaterade diagnossystem. [Därför försvinner utmattningssyndrom som diagnos | SVT Nyheter](#)

Grundvaccination till vuxna asylsökande, personer utan tillstånd och kvotflyktingar. [Kostnadsfri grundvaccination erbjuds till asylsökande - Nyheter - Region Stockholm](#)

Både Sveriges läkarförbund och Svenska läkaresällskapet är starkt kritiska till utredningsförslaget att ge kommuner rätt att anställa egna läkare för kliniskt arbete. [Förslag om kommunala läkare sågas: »Underminerar regionala vården«](#)

Sedan 1961 har sammanlagt 39 akutsjukhus lagts ner i Sverige. Kjell Asplund, professor emeritus i medicin vid Umeå universitet, har tittat närmare på samtliga nedläggningar hittills. ["Alla tecken tyder på en ny våg" - Sjukhusläkaren](#) ;

Millenium i Läkartidningen: KPMG rapporten slår fast att det fanns en rad brister. [Externa granskningen: Detta gick snett med Millennium i VGR](#) ; Regiondirektör Håkan Sandahl: [Efter granskningen: »Finns absolut anledning att vara självkritisk«](#) ; Västra Götalands läkarförening: [Facket om KPMG:s granskning: »Arbetsmiljöperspektivet saknas«](#)

Kriminalvården. *De patienter vi har här är exakt samma som på en vårdcentral eller en akutmottagning – skillnaden är att vi vet att de har gjort något olagligt.* [Fler sjuksköterskor i kriminalvården när myndigheten växer | Vårdfokus](#)

Sverige. Enligt KTH har lärosätet och Sverige skadats. [KTH vill sparka professor – arbetade i Ryssland: "Jag är inget säkerhetsproblem" - DN.se](#)

Carl Johan Östgren, medicinsk redaktör Läkartidningen. [Trumps beslut om forskning oroar](#)
Den nya administrationen driver en aggressiv ideologisk agenda mot forskning och högre utbildning. [Trump visar upp ett självskadebeteende på samhällsnivå - Universitetsläraren](#)

US. Columbia University
Measures include empowering security officers to arrest people, and reassigning control of the Middle East department. [Columbia University caves to demands to restore \\$400m from Trump administration | Trump administration | The Guardian](#)

Margaret Sullivan (running a journalism ethics center at Columbia University): [Columbia should have said 'see you in court', not 'yes, Mr President' | Margaret Sullivan | The Guardian](#)

UK. NHS. Thornton J. 2025. [NHS England to be axed - The Lancet](#)

Spain. Right to die. The woman, who became paraplegic after throwing herself from the fifth floor of a building in a 2022 suicide attempt, asked a court to allow her to exercise her right to die. [Spain Court Rejects Father's Bid To Stop Daughter's Euthanasia](#)

US. Brummett A, Jones N. “ *The Case for Baptizing a Dying, Unconscious Atheist*”. Hastings Center Report 55, no. 1 (2025). <https://doi.org/10.1002/hast.4956>

Nya publikationer

Cornu I. et al. *The ethics of intimacy and sexuality of older adults living in nursing homes: A systematic review of argument-based literature*. Nursing Ethics. 2025. <https://doi.org/10.1177/09697330251324301>

Goff, A. D. et al. (2025). *The Emotional Impact of Clinical Ethics Work on Clinical Ethicists: A Qualitative Study*. AJOB Empirical Bioethics. <https://doi.org/10.1080/23294515.2025.2474912>

Olivier J M Schäffers et al. *Ethical considerations for advancing research using organoid models derived from the placenta*. Human Reproduction Update. 2025. <https://doi.org/10.1093/humupd/dmaf007>

Katz, R.A et al. *The need for epistemic humility in AI-assisted pain assessment*. Med Health Care and Philos (2025). <https://doi.org/10.1007/s11019-025-10264-9>

Rudra P et al. *Large language models for surgical informed consent: an ethical perspective on simulated empathy*. Journal of Medical Ethics. 2025. <https://doi.org/10.1136/jme-2024-110652>

New books: 1. [The Age of Diagnosis by Suzanne O'Sullivan review – do no harm | Health, mind and body books | The Guardian](#)

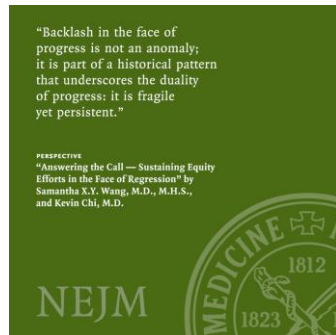
2. [One Day, Everyone Will Have Always Been Against This by Omar El Akkad review – a cathartic savaging of western hypocrisy over Gaza | Politics books | The Guardian](#)

11 April at 1pm. via Zoom. [Tom Beauchamp Celebration of Life - The Hastings Center](#)

8-9 July 2025. Oxford Global Health and Bioethics International Conference. <https://www.oxjhubioethics.org/conference>

Vecka 12

Under andra världskriget flödade europeisk kompetens till USA. I dag kan kompetensflykten få gå åt andra hållet, skriver Lars Strannegård, rektor vid Handelshögskolan i Stockholm. ["Den akademiska friheten i USA är ett minne blott" - DN.se](#)

UMass is rescinding all PhD admissions for Fall 2025. [Information for Fall 2025 PhD Applicants to UMass Chan](#)

[Johns Hopkins \\$800 Million Cuts Will Be 'Devastating' For Maryland and Beyond - WSJ](#)

Salminen M. [The urgent need to protect WHO is also an opportunity - The Lancet](#)

Spiegel P. et al. [Transforming the humanitarian system, not destroying it - The Lancet](#)

Pressmeddelande. 1. [Satsning för att stoppa våld mot barn och unga med funktionsnedsättning, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck - Regeringen.se](#)

2. [Regeringen stärker patient- och anhörigorganisationernas roll i vården - Regeringen.se](#)

3. [Regeringen tar steg för att införa civilplikt inom vården - Regeringen.se](#) ; läs mer: [Regeringen vill införa "snabbspår" för civilplikt inom vården | SVT Nyheter.](#)

Smer. [Uttalande om vikten av etisk beredskap](#) ; läs mer: Läkartidningen. [Smer: Alla måste börja fundera på den etiska krisberedskapen](#)

Ny rapport. [Statligt styrd tandvård kan bli mer effektiv och jämlik - Socialstyrelsen](#)

Ny rapport. [Samordningen brister inom vården av äldre | Vård- och omsorgsanalys](#) ; läs mer: [Därför får äldre inte den vård som behövs: "Alltid tragiskt men relativt vanligt" | Vårdfokus](#)

Medicinskt krav om alkohol och narkotika vid körkortsinnehav. [Regler för indragna körkort väcker debatt | SVT Nyheter](#) ; [Transportstyrelsen missbrukar makt | Mattias Svensson | SvD Ledare](#) ; Replik. Transportstyrelsen: [Missvisande bild av när vi återkallar körkort](#)

Moderatkvinnorna vill ge alla gravida rätt till kejsarsnitt. Expressen: [Onödiga kejsarsnitt medför risker](#) ; Sophia Brismar Wendel: ["Medicinskt sett större risker med kejsarsnitt" | SVT Nyheter](#)

Bidragsreform/Bidragstak. SOU 2025:15 [Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare - Regeringen.se](#) ; läs mer: [Anna Tenje: Regeringen tänker inte lämna bidragsberoende människor åt sitt öde - DN.se](#)

Forskningsetik.

Remissvar. [Etikprovningsmyndighetens-remissyttrande-over-departementspromemorian-En-ny-lag-om-forskningskrav-pa-och-etikprovning-av-forskning-som-avser-manniskor.pdf](#)

Läkartidningen. [Helsingforsdeklarationen – en hörnsten i forskningsetiken](#)

AI. Läkartidningen. [AI-bot misstänks ha använts i journalen – läkare Ivo-anmäls](#)

Nu finns en manual för hur präster kan använda AI som stöd. [Nu kan AI skriva predikan: "Ser stora möjligheter" | SVT Nyheter](#)

NHS England: Government abolishes *quango* that "*delivered less care at huge cost*". BMJ 2025. <https://doi.org/10.1136/bmj.r521> ; (*Quango*: a semi-public administrative body outside the civil service but receiving financial support from the government, which makes senior appointments to it).

End of life. US. Kaplan A, Sisti D. "*Many think that the decision 20 years ago to permit Terri Schiavo to die was a victory for medical choice. On the contrary, her death triggered a series of events that have corroded individual control over medical care in the United States*". [Terri Schiavo's Legacy - The Hastings Center](#)

Royal College of General Practitioners opposed legalisation for 20 years, but changes stance after member survey. [UK GPs body drops opposition to assisted dying and moves to neutrality | Assisted dying | The Guardian](#)

Stefanie Green. ["We're going to talk about death today – your death": a doctor on what it's like to end a life rather than extend one | Assisted dying | The Guardian](#)

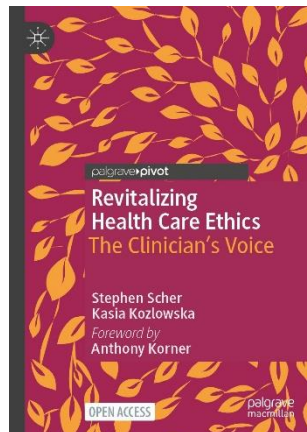
Iacobucci G. *Hospital failed to disclose DNACPR order until after man's death, ombudsman finds*. BMJ 2025. <https://doi.org/10.1136/bmj.r498>

Afolabi M. [To Be or Not to Be: Viewing Assisted Dying Through the Lens of Faiths – Nuffield Council on Bioethics](#)

Al. Cavalier JS et al. [Ethics in Patient Preferences for Artificial Intelligence–Drafted Responses to Electronic Messages | Ethics | JAMA Network Open | JAMA Network](#)

Wyn M. *The ethics of non-explainable artificial intelligence: an overview for clinical nurses*. British Journal of Nursing. 2025. <https://doi.org/10.12968/bjon.2024.0394>

Jessica Marengo et al. *Impact of physical disability on transplant candidacy: A multi-institutional survey of transplant professionals*. Disability and Health Journal. 2025. <https://doi.org/10.1016/j.dhjo.2025.101818>

Anzabi, Michele D. et al. *Ethical Considerations for Maternal-Fetal Interventions: Innovation, Research, and Oversight*. [Clinical Obstetrics and Gynecology](#)

De Meyer F. et al. *Factors influencing obstetricians' acceptance of termination of pregnancy beyond the first trimester: a qualitative study*. BMC Med Ethics. 2025. <https://doi.org/10.1186/s12910-025-01186-5>

Donald E. Carter III. [The Need for Bioethics Departments in HBCU Medical Schools - Carter - 2025 - Hastings Center Report - Wiley Online Library](#)

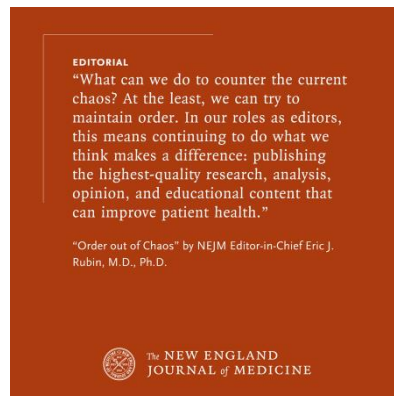
Leila Saeed, Safiya Virji. [Ethics Education in a war zone: A role for general practice – BJGP Life](#)

New book. *Revitalizing Health Care Ethics*. By Stephen Scher and Kasia Kozłowska. Available open access. [Revitalizing Health Care Ethics: The Clinician's Voice | SpringerLink](#)

Vecka 11

"Dr. Beauchamp is a key figure in the foundation of the entire field of bioethics. No one else was as instrumental in creating the basic principles of American bioethics" said Arthur Caplan, professor of bioethics. Läs mer: Interview with Tom L. Beauchamp on June 6 and 7, 2022 and February 6, 2023. [Oral History of Tom L. Beauchamp](#) ; [Tom Beauchamp III Obituary | Feb 19, 2025 | Rockville, MD](#)

Patrik Oksanen. *"Det är svårare och mer smärtsamt att göra det som behövs göras, och vi är nu i ett läge där vår förmåga till klarsyn och handlingskraft provas"*. [Ett brev till mitt barnbarn - Svenska Dagbladet](#)

NEJM Editor-in-Chief Eric J. Rubin. [Order out of Chaos | New England Journal of Medicine](#)

President Donald Trump vill göra enorma nedskärningar och begränsningar av statligt finansierad forskning i USA. Något som kan få konsekvenser världen över. [Så kan Trumps presidentorder påverka svenska forskare - DN.se](#)

van Daal, M. et al. Why banning words in medical research is bad news for everyone. Nat Med (2025). <https://doi.org/10.1038/s41591-025-03596-9>

Man vill att annonserna rensas på ord som "klimatförändringen och "jämligt samhälle". [Amerikanska påtryckningar på Helsingfors universitet - Universitetsläraren](#)

Judiska centralrådet JO-anmäler Göteborgs universitet för att husera en Israelkritisk utställning i sina lokaler. [Judiska centralrådet JO-anmäler – på grund av Palestinautställning | SVT Nyheter](#)

Marie Flinkfeldt skriver om villkoren för forskare att diskutera och debattera offentligt. [Varför tar forskare inte större plats i samhällsdebatten? - Tidningen Curie](#)

"Courage is the most important of all the virtues because without courage you can't practice any other virtue consistently." [Courage in Action: Why Bioethicists Must Advocate for Immigrant Patients - The Hastings Center](#)

Rachel Ellaway. 2025. [How Should Professional Resistance Be Integrated Into Conceptions of Professional Accountability? | Journal of Ethics | American Medical Association](#)

SOU 2025:27. [En socionomutbildning i tiden](#) ; Läs mer: [Förslaget: Specialistutbildning för socionomer behöver utredas mer - Altinget.se](#)

Pressmeddelande. [Översyn av sjuksköterskors förskrivningsrätt för vaccin - Regeringen.se](#)

Folkhälsomyndigheten. Ny rapport. [Existentiell hälsa och folkhälsa](#)

Bedömning och ställningstagning saknas i patientjournalen. [Utsatte patient för tvångsåtgärder under frivillig vård – klandras av Ivo](#)

Adonis Sotoodeh, Pontus Nauclér. Läkartidningen. [Högre beläggning var kopplad till beslut att avstå från intensivvård](#)

Åtta kvinnor har fått felaktigt besked efter mammografi. [Regionen anmäler mammografistöd till IVO och Läkemedelsverket - Nyheter - Region Stockholm](#)

Läkartidningen. [Oracle skyller Millenniumhaveriet i Västra Götaland på negativ personal](#)

Läkartidningen. [Tingsrätten: Inte diskriminering att be patient ta av slöja](#)

"Det är en avvägning, hur många som ska utsättas för igångsättningar mot möjligheten att rädda barn till livet". [Nya riktlinjer från Socialstyrelsen: friska gravida ska inte sättas igång i början av vecka 41 | SVT Nyheter](#) ; Läkartidningen. [Hemförlossning och tidig igångsättning lyfts i nya riktlinjer](#)

Marielle S. Gross et al. Stigmatizing Mothers: Qualitative Analysis of Language in Prenatal Records. *Narrative Inquiry in Bioethics*. 2025. <https://doi.org/10.1353/nib.0.a950313>

Dödshjälp/Assisted Dying. US. On February 3, the Montana Senate passed [Senate Bill 136](#), which would modify Montana state law so physicians cannot use a patient's consent as a defense to homicide, which would affect physician assisted suicide. [Blog - Montana SB 136 and the Future of Physician Assisted Suicide in the U.S. - Bioethics Today](#)

Latest on Death with Dignity legislation across the country. [Legislative Update – February 28, 2025](#)

UK. Final report on the Citizens' Jury and survey findings. [Exploring public views on assisted dying in England: Full analysis of Citizens' Jury and survey findings – Nuffield Council on Bioethics](#) ; The final report reaffirms the public's overwhelming support for a compassionate, safeguarded assisted dying law. [We ran England's first citizens' jury on assisted dying – here's what we learnt](#)

AMA Journal of Ethics. This theme issue investigates regret as an expression of a surgeon's moral psychological development. [Regret in the Moral Psychology of Surgical Professionalism | Journal of Ethics | American Medical Association](#)

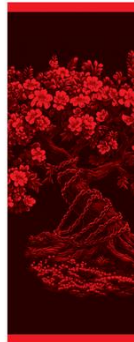
Marc Tunzi. [Meeting the Needs of Aging Patients with Chronic Mental and Medical Illnesses - The Hastings Center](#)

Michael Parker. [Ethical Challenges in the use of AI for Infectious Disease Epidemiology: A Double-Edged Sword — Ethox Centre](#)

Red. Moa Dahlin
Niklas Juth
Stefan Skarsvold

**TVÅNG PÅ
GOTT OCH ONT**
En forskningsantologi
om tvång i välfärden

IUSTUS

27 mars kl. 15:00-17:00. Boksläpp. Tvång inom vård och omsorg är ett omdebatterat ämne, men hur ser regleringen ut i Sverige och vilka förbättringar behövs? [Ny bok om tvång i välfärden – välkommen på boksläpp! - Uppsala universitet](#)

4-7 June. 19th International Conference On Clinical Ethics and Consultation. Plurality, Power and Patient Care. Lausanne. [ICCEC 2025](#)

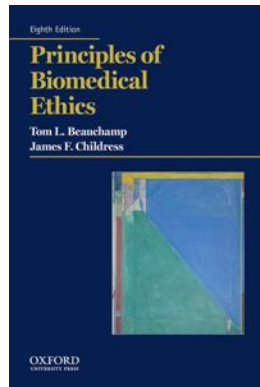
12-13 June. UKCEN 23rd Annual Conference. On the edge: end of life and related dilemmas in clinical ethics. [2025 UK Clinical Ethics Network Annual Conference and Workshop | The Uehiro Oxford Institute](#)

Week of June 9. [Summer Institute in Bioethics - Johns Hopkins Berman Institute of Bioethics](#) Courses may be attended in-person or virtually.

Uncommon courses. Ethics in the Marvel Cinematic Universe (MCU). The Conversation. [Learning ethics – one Marvel movie at a time](#)

Vecka 10

A towering figure in the field of bioethics passed away on February 19th. [Remembering Tom Beauchamp - The Hastings Center](#)

Sudan. *Trump's aid freeze hits services for malnourished children as war decimates health*. BMJ 2025. <https://doi.org/10.1136/bmj.r370>

Gaza's health system is "completely eviscerated"—what happens now? BMJ 2025. <https://doi.org/10.1136/bmj.r361>

*Amid President Donald Trump's attacks on government scientists and science funding, researchers are arranging rallies to "**Stand Up for Science**" in Washington, D.C., and nationwide on March 7.*

Seth M. Cohen, Hedy S. Wald. [Blog - Safeguarding Humanism in Healthcare: No Space for Antisemitism in Medicine - Bioethics Today](#)

Democracy is under threat worldwide. [Centre for Democratic Resilience established to address global threats to democracy | University of Oxford](#)

Akademiernas kommitté för mänskliga rättigheter uppmanar regeringen att stärka det lagstadgade skyddet i Sverige. [Även i demokratiska länder hotas forskningens frihet - Tidningen Curie](#)

Deepseek och Tiktok har förbjudits i Regeringskansliet och i flera nordiska parlament men inte i Riksdagen. [Regeringskansliet stoppar Deepseek – tillåts i riksdagen - Altinget.se](#) ; [Björn Söder: Förbjud Deepseek i statsförvaltningen - Altinget.se](#)

Kontrollen över bidragsgivningen ska stärkas. [Register för civila samhället skapar oro - Altinget.se](#)

Pressmeddelande. 1. [Historisk satsning ska korta väntetiderna till BUP - Regeringen.se](#)

2. [Oberoende barnombud ska ge stöd till barn i utsatta situationer - Regeringen.se](#)

3. [En översyn av vissa tolkrågor - Regeringen.se](#) ; SvD. [Går vidare med förslag om tolkrätt – vård kan bli undantag](#)

Läkartidningen. [Transparensen brister vid ansökningar om sen abort](#)

Det behöver etableras ett nationellt kompetenscentrum. [Patienter med bindvävssjukdomar blir uselt bemötta av vården - Altinget.se](#)

Läkartidningen. [JO riktar allvarlig kritik mot region efter sen rättspsykiatrisk vård](#)

"Vi ska inte anlita advokater och driva egna utredningar". [Rättskansliet läggs ner efter krisen på Karolinska - DN.se](#)

Ny bok av distriktsläkaren Rita Fernholm: *Konsten att gå till doktorn och gå därifrån med dina frågor besvarade*. [»Jag tycker att vården ska bli bäst på att bli bättre«](#)

Ny forskning. Sverige. Om en ny studie av Lynöe N. et al. [Why did doctors refuse to wash their hands? A new study explains - Uppsala University](#)

Ebba Noland. Doktorsavhandling. Umeå universitet. [Bortom rättspsykiatri: stöd och risk i tidigare patients liv](#)

Bodil Westman. Doktorsavhandling. Sophiahemmet Högskola. "Experiences of patient participation in cancer care". [FULLTEXT01.pdf](#) ; Läs mer: ["Vi behöver nå de tysta patienterna" | Svensk sjuksköterskeförening](#)

Marie Åberg Petersson. Doktorsavhandling. Linnéuniversitetet. *När det nyfödda barnet behöver intensivvård*. [FULLTEXT01.pdf](#).

March Issue. [The American Journal of Bioethics: Vol 25, No 3](#)

Pais, P., Lanewala, A.A., Levy, C. et al. *Responding to ethical dilemmas in pediatric nephrology: a framework for clinicians in varied practice settings*. *Pediatr Nephrol* (2025). <https://doi.org/10.1007/s00467-024-06649-2>

Cassinadri, G. *The Right to Mental Integrity: Multidimensional, Multilayered and Extended*. *Neuroethics*. (2025). <https://doi.org/10.1007/s12152-025-09585-6>

Holm S. *A right to bodily integrity – Some complications*. *Clinical Ethics*. 2025. <https://doi.org/10.1177/14777509251321907>

Michael J Young et al. *An ethical framework to assess covert consciousness*. *The Lancet Neurology*. 2025. [https://doi.org/10.1016/S1474-4422\(24\)00432-0](https://doi.org/10.1016/S1474-4422(24)00432-0)

Amber R. Comer. 2025. [Which Values Should Guide Evidence-Based Practice? | Journal of Ethics | American Medical Association](#)

March 5th at 10:00-11:45. *Bad Beliefs and Knowledge Resistance*. [Research seminar with Åsa Wikforss](#)

11-13 September. Zurich. *EACME Annual Conference 2025*. The registration is now open. [Registration | Institute of Biomedical Ethics and History of Medicine \(IBME\) | UZH](#) ; [About EACME Annual Conference in Zurich | Institute of Biomedical Ethics and History of Medicine \(IBME\) | UZH](#)